การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี

Students Development Activities of the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 in PSU.Wittayanusorn Suratthani School

ปฐมาวดี พัฒนสิงห์[1*], นิรันดร์ จุลทรัพย์[2] และ อมลวรรณ วีระธรรมโม[3]

Pathamawadee Puttanasing[1*], Niran Chullasap[2] and Amonwan Werathummo[3]

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ของเพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานีในความคิดเห็นของครูและนักเรียน (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี (3) รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม คือครูของ โรงเรียน มอ. วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี จำนวน 44 คน และนักเรียนจำนวน 445 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก คือครูฝ่ายพัฒนาผู้เรียนและคณะกรรมการนักเรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสนทนากลุ่มและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์แอลฟา การทดสอบ t-test และ F-test ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยนำมาเรียบเรียงเป็นผลการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ใน 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์พบว่า ภาพรวมครูและนักเรียนมีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มีระดับชั้นการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

---

[1] มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

[2] รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ: ประธานที่ปรึกษา

[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ: กรรมการที่ปรึกษา

* Corresponding author: e-mail: Freshy094@hotmail.com

Abstract

The objective of this research were (1) to investigate the current state and problems of Student Development Activities in PSU. Wittayanusorn Suratthani School of teachers and students' opinion, (2) to compare teachers' opinions and the others as well as students' opinions and the others in Student Development Activities at PSU.Wittayanusorn Suratthani School, (3) to compile and manifest the recommendations of Student Development Activities. The samples of this study included 44 teachers and 445 students. Research tools for data collection were questionnaires and focus group discussion and in-depth interview. The hypotheses were tested by using computer program. The statistics and hypotheses testing used in this study were the values of percentage, mean, standard deviation, alpha-coefficient, t-test and F-test. The analysis of group discussion and in-depth group interview were compiled as the findings.

The results of the study were as follows:

1. Teachers and students' opinions toward students development activities in PSU. Wittayanusorn Suratthani School were composed of counseling activities, student activities and social and public charity activities. The researcher found that the overall teachers and students' opinions toward students development activities were in high level.

2. The study found that teachers at different levels of teaching experiences' opinion toward students development activities were no different. However, students with different levels' opinion toward students development activities were significance level at .05.

Keywords: Students Development Activities, PSU.Wittayanusorn Suratthani School, The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 1) ดังนั้น บทบาทของสถานศึกษาจึงต้องจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การมีตัวแบบหรือแนวทางที่ดีจะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 3)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักสูตรดังกล่าวนี้เป็นหลักสูตรที่ใช้แนวคิดหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum) กล่าวคือ เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมาตรฐานการเรียนรู้ได้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้เมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ยึดเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้วยการดำเนินการบริหารจัดการอิงมาตรฐาน (Standards-based Instruction) การวัดและประเมินผลที่สะท้อนมาตรฐาน (Standards-based Assessment) เพื่อให้กระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังหลักของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาที่สมดุลอย่างเป็นองค์รวมทุกด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพื้นฐานทางจริยศาสตร์ ความเป็นคนดีทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ได้บูรณาการองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจากการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 2)

การที่สถานศึกษาจะจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใด ๆ ขึ้นในสถานศึกษานั้น จะต้องยึดความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญจึงจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร ดังนั้น สถานศึกษาโดยทั่วไปจึงมีแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็น 2 แนวทางคือ (1) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีการ ขอบเขต และเงื่อนไขในการขอจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนนำไปวางแผนและดำเนินการขออนุญาตจัดกิจกรรมต่อสถานศึกษา (2) สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นอย่างหลากหลาย แล้วประกาศให้ผู้เรียนมาเลือกสมัครเข้าปฏิบัติตามความสนใจ

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งทำการสำรวจโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2554) พบว่า ครูยังขาดความชัดเจนในวิธีการแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยเฉพาะในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ครูให้ความสำคัญกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยมาก สถานศึกษาบางแห่งขาดครูที่รับผิดชอบ ขาดผู้รู้และปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ขาดทักษะการจัดกิจกรรมและไม่สามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ และขาดตัวอย่างในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละกิจกรรมย่อยอย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี เป็นโรงเรียนเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พุทธศักราช 2555 ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อเสริมสร้างเยาวชนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศ รูปแบบการเรียนการสอนจะเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน (Active Learning) โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เน้นกระบวนการเรียนรู้จากสภาวะแวดล้อมจริงมากกว่าการสอนแบบเดิม ตามแนวการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งมีการจัดการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่พัฒนาเป็นนักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยยังคงไว้ซึ่งการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากนี้ยังเป็นการยกระดับการศึกษาของนักเรียน และเป็นแม่แบบสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและภูมิภาคใกล้เคียง ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบเชิงบวกกับการพัฒนาศักยภาพด้านกำลังคนของประเทศในที่สุด (โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์สุราษฎร์ธานี. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2558, จาก http://psuwit.surat.psu.ac.th) เห็นได้ว่า โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี มีความแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป กล่าวคือเป็นโรงเรียนที่มุ่งเน้นจัดการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์เป็นการเฉพาะ ดังนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกจากจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นในเรื่องของการพัฒนานักเรียนให้เป็นการศึกษาและเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้ว ยังต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนด้วย

จากข้อมูลเบื้องต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลของการศึกษาจะก่อให้เกิดแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น รวมถึงเพื่อช่วยเหลือครูและนักเรียนในการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโอกาสต่อไป

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและนักเรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2558 ประกอบด้วย

1.1 ครูของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 4 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 5 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 7 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 11 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 5 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 3 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจำนวน 2 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 5 คน และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 2 คน รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 44 คน

1.2 นักเรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 161 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 163 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 140 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 71 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน

100 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 106 คน รวมทั้งสิ้น 741 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและนักเรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2558 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย

2.1.1 ครูของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนร้อยละ 100 ของจำนวนครูทั้งหมด ประกอบด้วย ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 4 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 5 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 7 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 11 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 5 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 3 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 2 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 5 คน และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 44 คน

2.1.2 นักเรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนร้อยละ 60 ของจำนวนนักเรียนแต่ละชั้น คิดเป็น 445 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามคุณสมบัติของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ

2.2 การศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มและวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวแทนครู เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายพัฒนาผู้เรียนจำนวน 8 คน และกลุ่มตัวแทนนักเรียนเป็นคณะกรรมการนักเรียนรวมทั้งสิ้น 8 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน โดยหัวข้อของการสนทนากลุ่มคือ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี อันได้มาซึ่งข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยทำการคัดเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มครูจากฝ่ายพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 คน และกลุ่มตัวแทนคณะกรรมการนักเรียน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัย ว่าบุคคลใดสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ดีที่สุด เพื่อให้ได้ผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 2 ประเภท คือ

3.1 แบบสอบถาม ประกอบไปด้วย แบบสอบถามสำหรับกลุ่มครู และแบบสอบถามสำหรับกลุ่มนักเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) เพื่อทราบถึงตัวแปรที่กำหนดในการศึกษาคือ แบบสอบถามสำหรับครู เพื่อให้ทราบจำนวนปีของประสบการณ์การสอน และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน เพื่อให้ทราบถึงช่วงชั้นการศึกษาของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531: 56-57) จำนวน 30 ข้อ จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 ข้อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน จำนวน 10 ข้อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questiomaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.2 ประเด็นการสนทนากลุ่ม และแบบสัมภาษณ์

การสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้กลุ่มประชากรได้พูดคุยกันอย่างเสรีในหัวข้อ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี โดยผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเท่านั้น

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยทำการคัดเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มครูจากฝ่ายพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 คน และกลุ่มตัวแทนคณะกรรมการนักเรียน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัย ว่าบุคคลใดสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ดีที่สุด เพื่อให้ได้ผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

การรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี เพื่อขออนุเคราะห์ในการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและนักเรียนในโรงเรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มและการขอสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ทำการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และรับคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบ และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาดำเนินการจัดกระทำตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์

1. ทำการนัดหมายกลุ่มตัวแทนครู เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายพัฒนาผู้เรียน จำนวน 8 คน และกลุ่มตัวแทนนักเรียนเป็นคณะกรรมการนักเรียนรวมทั้งสิ้น 8 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน เพื่อจัดกิจกรรมการจัดสนทนากลุ่มขึ้น โดยเลือกวันและเวลาที่ประชากรในแต่ละกลุ่มมีเวลาว่างตรงกัน

2. กำหนดวันนัดหมายที่ประชากรทั้ง 16 คน และมีเวลาว่างตรงกัน โดยการสนทนากลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชากรสามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ได้อย่างเสรี ภายในกำหนดระยะเวลาประมาณ 20 นาที

3. ทำการนัดหมายตัวแทนกลุ่มครูจากฝ่ายพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 คน และกลุ่มตัวแทนคณะกรรมการนักเรียน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน ที่เห็นว่าสามารถให้ข้อมูลที่ดีที่สุด กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามกรอบแนวคำถามที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน พบว่า ในภาพรวมครูมีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก โดยกิจกรรมที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในภาพรวมมีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยกิจกรรมที่มีความเห็นด้วยมากที่สุดคือกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ กิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมากตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า

4.1 ด้านกิจกรรมแนะแนว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาหรือข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในด้านกิจกรรมแนะแนว พบว่า มีข้อเสนอแนะคือ ควรจัดกิจกรรมเสริมให้มีความหลากหลายขึ้น เช่น ศึกษาดูงานนอกสถานที่ซึ่งเป็นที่ทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ เช่น โรงไฟฟ้า โรงปูน บริษัทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบอาชีพในฝันของตนเองและค้นพบความสามารถของตนเองมากขึ้น ซึ่งง่ายต่อการตัดสินใจและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ควรจัดสถานที่เพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปคุยกับคุณครูแนะแนวได้เข้าไปปรึกษาร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และควรเชิญผู้ประกอบอาชีพที่หลากหลาย เช่น แพทย์ ทนายความ นักสังคมสงเคราะห์ มาเป็นวิทยากรพิเศษในวันสำคัญต่าง ๆ พูดถ่ายทอดประสบการณ์ตรง เพื่อสร้างฝันและกำลังใจ และเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียน

4.2 ด้านกิจกรรมนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาหรือข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในด้านกิจกรรมนักเรียนพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ ควรปรับปรุงการทำกิจกรรมนักเรียนให้มีความถี่มากขึ้น ควรลดทอนขั้นตอนของการจัดกิจกรรมมิให้ยุ่งยากจนทำให้ไม่มีใครอยากทำ จัดครูที่ปรึกษามาให้คำแนะนำแก่เด็กนักเรียนในการทำกิจกรรม

4.3 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและประโยชน์สาธารณะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาหรือข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและประโยชน์สาธารณะพบว่า มีข้อเสนอแนะคือควรจัดกิจกรรมที่ให้สอดคล้องกับวัยและความต้องการของนักเรียนเพราะจะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกับกิจกรรมและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือว่าเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเองและทำในสิ่งที่ชอบ นอกจากนี้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชาวต่างชาติที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลากหลายอาชีพ หลากหลายจารีตประเพณีซึ่งหากมีกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้สังคมไทยและต่างประเทศได้อยู่ร่วมกันโดยไม่แบ่งแยกกันมีความสามัคคีและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันได้ รวมถึงยังเป็นการส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือกันรักษาวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ ให้อยู่ไปอีกนาน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยดังที่กล่าวมาแล้ว สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน พบว่า ในภาพรวมรายด้านครูและนักเรียนมีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์

สุราษฎร์ธานี อันประกอบไปด้วยกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์นั้น ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถของตนเองได้ตามศักยภาพ โดยเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ส่วนกิจกรรมนักเรียนก็มีความสำคัญและจำเป็นต่อนักเรียน เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา โรงเรียนต้องจัดขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และได้พัฒนาความรู้ความสามารถหรือพัฒนาศักยภาพของตนเองตามความสามารถและยังมีประโยชน์ในการส่งเสริมความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มและส่งเสริมการเรียนในชั้นให้ดีขึ้น และทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้ศึกษาที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาก่อนหน้านี้ ได้แก่ วิเชียร มิ่งแก้ว (2546) ทำการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก ชมัยพร แก้วชิณ (2550) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมและรายด้านคืออยู่ในระดับมาก โกวิทย์ กิ่งก้าน (2551) ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่าภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก วรนาฎ สิทธิฤทธิ์ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ผลการศึกษาขัดแย้งกับผลการศึกษาของ เพ็ญศรี คำสิงห์ (2552) ซึ่งทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ขณะที่ กฤษณะ คำสุวรรณ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ อาจมีเหตุผลมาจาก กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแต่ละสถานศึกษาจะต้องทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและครูที่จะต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ถ่องแท้ สามารถนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชา ดังนั้นแม้ว่าประสบการณ์การสอนของครูจะแตกต่างกัน แต่เมื่อกำหนดให้เป็นนโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชาที่จะต้องปฏิบัติจึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิเชียร มิ่งแก้ว (2546) ที่ทำการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ อาจมีสาเหตุมาจาก นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษาจัดขึ้นน้อยกว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเน้นให้ความสนใจไปที่กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เนื่องจากสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ขณะที่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะมุ่งเน้นไปกิจกรรมนักเรียนเนื่องจากเป็นวัยที่ต้องรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมดังกล่าวโดยตรง และกิจกรรมแนะแนว เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาที่ได้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิเชียร มิ่งแก้ว (2546) กรณีของระดับชั้นของนักเรียนซึ่งผลการศึกษาของวิเชียร มิ่งแก้ว (2546) พบว่า ระดับชั้นของนักเรียนไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่สอดคล้องกับผลการศึกษาของชมัยพร แก้วชิณ (2550) ที่พบว่า นักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่า กิจกรรมแนะแนวควรจัดให้มีการทัศนศึกษานอกสถานที่ ซึ่งควรจัดให้ทั่วถึงมีทุกระดับชั้นไม่ใช่มีแค่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 ควรจัดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ รวมไปถึงได้รับความรู้จากการศึกษานอกสถานที่ และในการจัดกิจกรรมทุก

ครั้งควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ เพราะงบประมาณที่ไม่เพียงพอทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงาน นอกจากนี้ระยะเวลาของการไป ทัศนศึกษาควรจัดให้นานขึ้น และสำรวจสถานที่ตามความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ ควรมีกิจกรรมใหม่ ๆ มานำเสนอ ที่สำคัญคือครูต้องมีความคิดและมีความต้องการที่จะทำเพื่อนักเรียนมาเป็นลำดับแรก ไม่ควรให้นักเรียนทำด้วยความฝืนใจหรือถูกบังคับเพราะนักเรียนก็ต้องการให้กิจกรรมนี้เป็นไปด้วยความสนุกสนานเช่นกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ มณี ครไชยศรี (2550)

กิจกรรมเพื่อสังคมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ควรจัดติดต่อกันตลอดทั้งปี มีการติดตามผลการดำเนินงานของนักเรียน ผลการดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนได้มีการพัฒนาตนเองได้มากขึ้น รวมถึงควรจัดกิจกรรมที่ให้สอดคล้องกับวัยและความต้องการของนักเรียนเพราะจะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกับกิจกรรมและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือว่าเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเองและทำในสิ่งที่ชอบ

ผู้วิจัยเห็นว่า การสนับสนุนจากชุมชนและผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญ โดยควรแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนรอบโรงเรียนตลอดจนนโยบายของผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้นสอดคล้องกับการวิจัยของมณี ครไชยศรี (2550:) ที่พบว่า ผู้บริหารพบว่าให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่โดยมุ่งเน้น ความหลากหลายและสนับสนุนให้บุคลากรและผู้เรียนได้พัฒนาตนเองไปพร้อม ๆ กัน ในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดจนเอื้อต่อการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เช่น บุคลากร ชุมชน แหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอก ตลอดจนเครือข่ายผู้ปกครองก็เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมผู้เรียน สิ่งสำคัญในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในอนาคตคือบุคลากรซึ่งจะเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน บุคลากรจึงต้องเป็นคนที่มีความสามารถรอบด้านในการจัดและวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงทีมงานที่เข้มแข็งมาช่วยในการที่จะพัฒนากิจกรรมให้มีความก้าวหน้าและตอบโจทย์มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ประสบความสำเร็จ และบรรลุตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้

1.2 ควรพัฒนารูปแบบของการจัดกิจกรรม เพื่อให้บริหารจัดการกิจกรรมให้มีการดำเนินงานกิจกรรมได้หลากหลาย ทั้งรูปแบบภายในและภายนอกห้องเรียน มีการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะความสนใจความถนัดของนักเรียน มีการประเมินว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นให้อะไรแก่ผู้เรียนหรือผู้เรียนได้รับอะไรจากกิจกรรมนั้น ควรมีการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการในกลุ่มสาระต่าง ๆ หรือจัดร่วมกันกับองค์กรหรือเครือข่ายอื่น ๆ ตามโอกาสที่เหมาะสมหรือจัดกิจกรรมกับกลุ่มภายนอก

1.3 ควรเพิ่มการสนับสนุนจากสถานศึกษา และควรได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณ การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.4 ควรเพิ่มการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครองชุมชนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนให้มากขึ้น นอกจากนี้การจัดกิจกรรมควรสำรวจความต้องการความสนใจของผู้เรียน ต้องมีความก้าวหน้าและดึงดูดใจสร้างให้เกิดความกระตือรือร้นที่อยากจะทำและตอบสนองวัตถุประสงค์ที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ อย่างแท้จริงควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น ดังนั้นจึงควรวางแผนการทำกิจกรรมให้ละเอียดและใส่ใจต่อความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองด้วย นอกจากนี้ ควรมีกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์และสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนเนื่องจากโรงเรียนไม่ได้ตั้งอยู่โดดเดี่ยวควรมีความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียน ซึ่งก็มีส่วนในการพัฒนาผู้เรียนด้วยเช่นกัน

1.5 ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและการร่วมมือระหว่างฝ่าย แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีการพูดคุยสื่อสารระหว่างฝ่ายประสานงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ทั้งนี้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ได้เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ต้องดำเนินการแต่เพียงลำพัง แต่ต้องกระทำร่วมมือกันทุกฝ่าย

1.6 ประเมินผลการจัดกิจกรรม ระหว่างการดำเนินกิจกรรมควรมีการบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นโดยละเอียด เพื่อสรุปและประเมินผลที่จะได้รับจากการจัดกิจกรรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมหรือรูปแบบในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากรเพียงสองกลุ่มเท่านั้น คือ ครูและนักเรียน ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครองด้วย เนื่องจากเป็นกลุ่มที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนมีอำนาจในการอนุมัติการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. เนื่องจากโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี เป็นโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นการเฉพาะ ดังนั้น ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนจึงน่าจะมีความแตกต่างจากความคาดหวังของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนทั่วไป จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2550** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษณะ คำสุวรรณ. (2550). **บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

โกวิทย์ กิ่งก้าน. (2551). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ชมัยพร แก้วชิณ. (2550). **การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 116, ตอนที่ 74 ก, หน้า 1.

เพ็ญศรี คำสิงห์. (2552). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

มณี ครไชยศรี. (2550). **การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

โรงเรียน มอ. วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี. (2555). **“ประวัติโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี”**, สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2558, จาก http://psuwit.surat .psu.ac.th /index.php?lay= show&ac =article&Ntype=7.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2531). **หลักการวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศึกษาพร.

วรนาฎ สิทธิฤทธิ์. (2550). **การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

วิเชียร มิ่งแก้ว. (2546). **ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.